

U TIT OYSTER (MUSHROOM)

La Thoh Bad Lum Jingtip Da Kine Harum

Smti. Itirekha R Marak

SMS (Plant Protection)

KVK, West Khasi Hills

&

Ereneus K Marbaniang

SMS (Extension)

KVK, West Khasi Hills

La Pynmih Da:

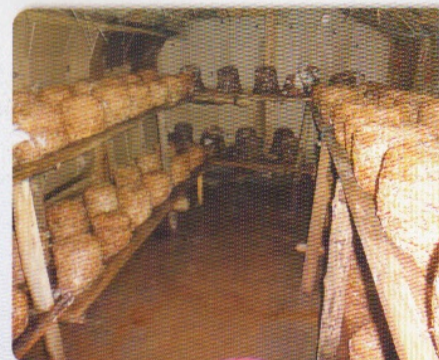
Dr. D. Pasweth

Senior Scientist & head

KVK, West Khasi Hills

For More Information, Contact:

KVK, West Khasi Hills

**KRISHI VIGYAN KENDRA
WEST KHASI HILLS
NONGSHILLONG, P.O. NONGSTOIN
MEGHALAYA- 793119**

U TIT OYSTER

U tit Oyster u dei uwei na ki jait tit ba kham phylla bad kaba suk bha ban rep ia u ha kaba ki longkmie-ki riew kynthei ryngkat ka jingpeit kam ha la iing kum ka ri khunlung, ki kam iing-kam sem ki lah ban leh da kaba suk khlem da shim ia ka bor bad ka por jong ki. Une u jait tit u lah ban im bad mih bha ha ka jaka kaba don ia ka jingshit-jingkhriat kaba 23°C haduh 25°C kaba iahap bha ha kine ki jaka Ri Khasi jong ngi da kaba ngi pyndonkam da u skum kba uba ngi bunsien ngi bret kai lane thang noh ia u.

Ka jingkordor jong une u tit

U tit hi um dei u jingthung ne u kynja jhur, u dei u khniang uba long ban bam lane u edible fungus uba ngi khot ha ka ktien phareng. Ia une u tit "Oyster Mushroom" ngi lah ban pyndonkam ha kiba bun ki rukom kum u fresh mushroom uba ym donkam ban thad ia u, kum u canned mushroom ba thep ha ki kynja tin. Ia une u tit, ngi shet jyntah ha ki ba bun jait kum ban shet sdieh, shet syrwa, shna sauce bad kiwei de ki jait jingbam. Une u tit u don bun ka protein kumba 60 haduh 70 percent uba ai ka jingiarap khamtam ia ki briew kiba ym long ban bam doh shuh kaba mut ha ka jaka ka doh ki lah ban bam da une u tit.

Kumno ban rep ia une u tit "Oyster Mushroom"?

Ki tiar ba pyndonkam-**U skum** kba udei ban long u ba stem, rkhiang uba ngi ju aibam masi; ka wait ban dain ia u skum kba; ka khiew bad ka um kaba khuid ban shet ia u skum kba; ka plastic jri ban thad ia u skum kba; ki plastic jingheh ba 5 kg ban thep ia u skum ryngkat u symbai; u jri teh ne u rubber band ban teh ia ka plastic ba la thep skum bad symbai; ka mug ne kynja sprayer ban ai um bad u symbai tit ne u mushroom spawn; U symbai tit uba bha u dei uta u bym palat ia ka shi bnai naduh ba la dep shna ia u symbai.

1. Ka sngi ba nyngkong: Ngi shim ia u skum kba uba la rkhiang bad stem bha uba lait na ki jingthoh iong bad ngi dain rit ia une u skum ha ka jingrong ym palat ia ka 10 cm ne 4 inshi, nangta ngi shet ia une u skum kba kumba 30 minit ne shiteng kynta ban pyniap ia ki khniang kiba don ha une u skum. Hadien shiteng kynta, ngi pyniakhlad ia u skum na ka um uba ngi

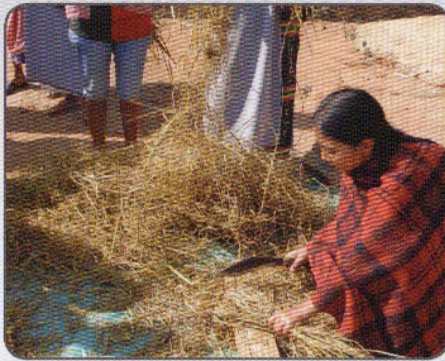
la dep shet bad ngi thad sngi ia une u skum haduh kata ka por ba lada ngi khem ia une u skum um jaw um shuh bad ka long sngem ha ka sla kti.

Ngi shim ia ka plastic jingheh ba 5 kg kaba long ha ka dur ki plastic die wai dong bad ha kane ka plastic ngi buh ia une u skum uba la dep thad, ha ka jingrben kumba 10 cm ha kaba ngi khem, ngi khniot bha ba un rung bha ha kane ka plastic bad halor jong une u skum ngi ber sa u symbai tit (mushroom spawn) bad ngi pynpei thiew ruh ia ka plastic ba kan mih ka lyer bad kumjuh ruh ba ka plastic kan ym pait bad kane ka pynlong shi syrtap. U symbai tit un rung kumba 100 gm ha kawei ka plastic bad dei ban phiah ia une u symbai ha ki 4 bynta. Kumne ngi pynbud biang sa u skum bad u symbai ter ter kumba 4 syrtap bad leh ha kata ka rukom ban pyllait jaka kumba shi kti ia ka plastic shalor ba ngi lah ban teh da u jri ne u rubber band ynda la dep. Kaba kongsan eh ka long ba ngi hap ban khyniot bha ia u skum kba ba un rung bha, un skhem triang ba u lah ban ieng skhem ban lait na ka jingkyllon hadien.

Hadien ba la dep teh ia une u skum ba la khleh symbai ngi buh pat ha ka jaka ne kano kano ka sem kaba khuid, kaba ioh sngi, ioh lyer kaba don ia ka jingshit-jingkhriat kaba 23°C bad kaba lait na u khnai uba dei u nongshun ba pynjot ia une u tit. Ban lait na u khnai donkam ban buh da ka dawai khnai kum ka N-Rat ne buh da u phlang sder ne u tdei uba nep u ba lah ban pynher krad ia u khnai.

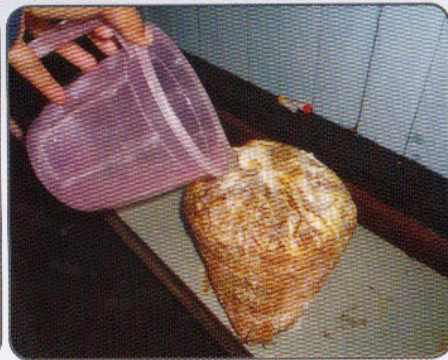
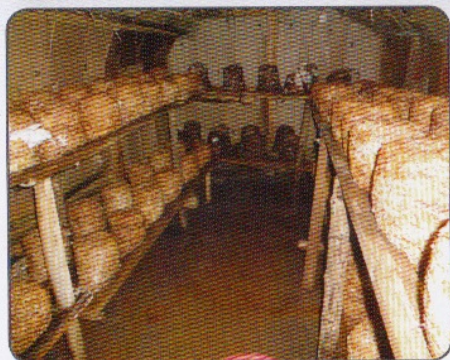
Ngi buh ia une u skum symbai tit ba la pynbiang ha kane ka sem bad ngi sa weng noh ia ka plastic ba la thep ia u skum hadien ba u skum u la phuh lieh baroh sawdong kaba shim por kumba 10 haduh 15 sngi katkum ka jinglong jong ka suinbneng kaba pher na kawei ka jaka sha kawei pat.

2. Hadien ba la weng noh ia ka plastic na u skum ba la phuh lieh, ngi buh biang ha kajuha jaka kaba jngai na uwei u skum sha uwei pat. Donkam ban da ker ia jaka ba buh ia une u skum da ka mosquito net ne musari ban lait na ki pyrjong ba wanrah jingpang ia une u skum khamtam ha ka por shit ba bun skain. Ngin sa sdang ai um hadien 2 sngi, ngin ai um arsien kata mynstep bad janmiet katkum ka jinglong ka suin bneng man la ka sngi, ngin ai um ruh katkum ka jinglong u tit long kumba ngi ju ai um jhur, ai um syntiew bad ngi dei ban kynmaw ban ai um napoh napoh jong u skum tit lada ngi ai kham nador u lah ban thut noh bad kan ktah ia ka jingheh jingsan jong u tit.

Ha kane ka por ia ka sem ba buh ia u tit ngi donkam ban da synreit um ia ka madan ba kan shong sngem ka jaka ne da kaba siang da ki byrni khaw ia ka madan ba ngi lah ban synreit um ha kine ki byrni ha kata ka rukom ba u tit u lah ban im bad ban ioh ia ka mariang kaba paka.

3. Kumne hadien 5 haduh 10 sngi na une u skum, u tit un sa sdang mih bad un heh pura bad ka por ban kheit ia une u tit ka dei ba ki bynta jong u tit ba shalor ki kdor shapoh (curling downward) kaba pyni ba u tit u la pura ka jingheh-jingsan bad u la long ban kheit. Dei ban kheit na tynrai da kaba khyrwait artad ban lait na ka jingmysaw ia u tit.

Ka jingkheit ia u tit na une u skum kam dei tang shisien kheit, hynrei haduh arsien laisien kheit na u juh u skum ba ngi lah ban ioh kumba kumba 2 kg eiei u tit katkum ka jinglah ban sumar, ban ai um man la ka sngi bad katkum ka bor ka jinglong jong u symbai tit. Ngi dei ban kynmaw ba ngim dei ban pep ai um, dei ban ai um beit man la ka sngi haduh ba ngin shem ba ym lah i donbor shuh ban mih u tit na une u skum bad ba u skum u la sdang rit ria. Ka life cycle ne ka jingim jong une u tit naduh ka sngi nyngkong haduh ba un da kut noh ka jingmih tit ka long malu-mala ia ka 2 bnai.

4. Lada jia ba u tit u kem jingpang kaba mut u don ka rong kaba iong bad jyrngam, ngi dei ban synreit da ka um rynsun da kaba ngi dung katto katne ki symboh rynsun khleh artad bad ka um bad sa synreit nalar u skum.

Ka jingkhein ha ka jinglut-jingsep bad ka jingmih u tit

1. Plastic (ka jingheh ba 5 kg) = 100 tyngka
2. Skum kba= 200 tyngka
3. Symbai tit= 2500 tyngka (Rs 50x50 packet u symbai)
4. Bai trei= 2500 tyngka (baroh 50 sngi, ha ka dor 50 tyngka shi sngi)
5. Ka jinglut baroh = Rs 5300

Ka jingmih jong u tit

6. Baroh =100 kg u tit
7. Dor iew = 150 tyngka shi kilo
8. Jingmih baroh 50 kg= Rs 150x100 = 15,000 tyngka
9. **Jingiohnong = 15,000 – 5300 = 9700 tyngka**